

# **INLEIDING TOT RELIGIESTUDIES (KABV Gr 10-12)**

## **1. Wat is Religiestudies?**

Religiestudies is die studie van religie as universele menslike verskynsel en van religieë wat in 'n verskeidenheid kulture voorgekom het. Religie en religieë word bestudeer sonder om enige religie voor te staan of om teen enige religie te diskrimineer, of dit nou in teorie, of in die praktyk geskied, en sonder om aanhang van enige bepaalde religie te bevorder. Religiestudie lei tot die erkenning van insig in en waardering vir 'n verskeidenheid religieë binne 'n gemeenskaplike mensdom, binne die konteks van 'n burgerlike begrip van die religie en met die oogmerk om religieuse geletterdheid te ontwikkel.

## **2. Inhoud van Religiestudies**

- Verskeidenheid religieë;
- Algemene kenmerke van religieë as 'n generiese en unieke verskynsel;
- Aktuele aangeleenthede in die samelewing;
- Navorsing oor religie en oor religieë heen.

Deel van die inhoud maak hiervoor voorsiening deur 'n in-diepte-studie van 'n aktuele aangeleentheid in 'n spesifieke religieuse konteks, terwyl ander dele spesifiek lei tot die studie van die sentrale leringe en normatiewe bronne van een religie. Spesialisering in een religie vind plaas na verkenning van verskeie religieë.

## **3. Spesifieke doelstellings**

Religiestudies beoog om:

- die grondwetlike waardes van burgerskap, menseregte, gelykheid, vryheid van diskriminasie en vryheid van gewete, religie, denke, geloof en mening te bevorder;
- die leerder holisties te ontwikkel d.i. intellektueel, fisies, sosiaal, emosioneel en spiritueel;
- die kennis, vaardighede en waardes wat nodig is vir die verryking van elke leerder sowel as die interpersoonlike verhoudings in 'n oop en demokratiese samelewing te bevorder;
- die leerder toe te rus met kennis en begrip van 'n verskeidenheid religieë en hoe hulle met mekaar verband hou; en
- die leerder toe te rus met kennis en vaardighede vir navorsing oor religie as 'n sosiale verskynsel, navorsing oor religieë heen sowel as om die universele dimensies van religie met mekaar in verband te bring en te sistematiseer.

## **4. Onderwerpe wat onderrig moet word**

### **4.1 Verskeidenheid religieë**

- Die oorsprong van religieë in die wêreld;
- Die onderskeid tussen v.A.E (voor algemene era) en AE (algemene era);
- Kalenders van verskeie religieë;
- Eerste aanduidings van die voorkoms van religie: begrafnispraktyke en artistieke werke
- Vroeë argeologiese ontdekkings van religie in Afrika en ander kontinente: begrafnispraktyke en artistieke werke;
- Ontwikkeling van die groeperings van religieë: wanneer en waar;

- Die aard van die oorsprong van religieë in Suid-Afrika;
- Argeologiese bewyse, historiese oorsig van ontwikkelings, invloed van verskillende kulture op hul eie religieë tydens besoeke of werk in die land deur die eeue;
- Statistiese verspreiding van religieë.

#### **4.2 *Religieuse kategorisering***

- Metodes vir die verkryging van statistieke: organisatories, sensusverslae, opnames en peilings en die betroubaarheid van statistieke;
- Probleemgebiede in die gebruik van statistiek en die vind van oplossings;
- Die belangrike statistiese data in verband met religieë in Suid-Afrika, Afrika en die wêreld vandag;
- demografiese data vir die beskrywing van die situasie in verskeie religieë.

#### **4.3 *Belangrike navorsingsbeginsels in Religiestudies***

- Definisie van konsepte: objektiwiteit, subjektiwiteit, neutraliteit, onpartydigheid, deelnemer- en buitestaander-perspektiewe;
- Toepassing van hierdie insigte op die historiese en sosiale begrip van religie.

#### **4.4 *Religieuse interaksie***

Verdraagsaamheid, respek, dialoog, konflik, fundamentalisme, pluralisme, propaganda, indoktrinering en sinkretisme.

#### **4.5 *Simbole***

- Begrip van die term simbool;
- Belangrikheid van simbole in religieë;
- Die rol wat simbole in die voorstelling en aanbieding van iets speel;
- Sentrale simbole in 'n verskeidenheid religieë, insluitend die oorsprong en betekenis en hoe en wanneer dit gebruik word;
- Hoe die betekenis van simbole met die verloop van tyd verander het.

#### **4.6 *Die aard en rol van vertelling en mite in religie***

- Begrip van die term vertelling;
- Begrip van die konsep mite: verskillende soorte mites;
- Die verskeidenheid rolle van mites of mitologiese elemente in religie;
- Analise van 'n aantal vertellings en mites in religieë.

#### **4.7 *Soorte rituele en die rol daarvan in religieë***

- Begrip van die konsep ritueel: oorsprong en betekenis van verskeie rituele en hoe dit verband hou met spesifieke historiese gebeure in religie;
- Algemene kenmerke van rituele;
- Onderskeid tussen verskillende soorte rituele;
- Onderskei die skillende rolle van ritueel in religie;
- Verband tussen rituele en versillende religieë;
- Ritueel as verteenwoordiging van verskillende oortuigings of beginsels van religieë.

#### 4.8 **Konseptuele onderskeidings**

- Konsepte wat gereeld gebruik word binne die konteks van religie: identiteit, uniekheid, eenheid, ooreenkoms, verskil en vergelykbaarheid;
- Gebruik van die konsepte binne toepaslike kontekste.

#### 4.9 **Interne differensiasie binne religieë**

Alle religieë vertoon 'n rykdom van interne verskille. Fokus op onderafdelings of denkgroepe of vertakkinge in 'n aantal religieë in Suid-Afrika insluitend:

- Afrika-religie;
- Hindoeïsme;
- Boeddhisme;
- Judaïsme;
- Christenskap;
- Islam;
- Ander wêreldbeskouings.

#### 4.10 **Belangrikste eienskappe van sodanige differensiasies** met verwysing na

- leer;
- filosofie;
- bestuur;
- praktyke.

(Geredigeer deur Marianne Strydom)



Kliek op bostaande prentjie om te sien [water blokraaisels reeds gelaai](#) is.